

Ηλιος Παρωικολίου
Τα ποιήματά του
ΠΡΟΞΕΝΟΣ, Αθήνα 1979

ΛΑΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ ΜΟΥ

Σά νεκροκέρια σέ θανάτους μακρινούς
τρεφούν τ' άστέρια στή νυχτιά τή μαύρη.

* Διαφυσισμένος ξεφρεσούγισεν ό νοός

και μέσ στο σκότος τοός νεκροός γυροδει νά βρελ.

Θανάτους άπειρους βλάπτει άπλωμένους

πάνω στο χλωμά φύλλα κίτρινα δεινρών —

μά δε τοός νοιάθει και ζυτάει στους πεθαμένους

κάποιον άνώπαρχτο και άνούηρο νερό...

*

* Απόψ' έφύσα μαλιακό τ' άγέρι του βοριά

και όσα ξεσφύλλα στή γή άπάντησε πεσμένα,

ή όρημή του τά συνέτηρε, τά σήκωσε ψηλά

και σ' άλλα μέρη μακρινά τά πέταγε — άυμένα!

Φύλλο ξερό, φύλλο φτωχό πεσμένο άπ' τό δεινρή!

κι έρώ μέ φόβο κι ήδονή προσμένα τέτοιο άγέρι

του μισή ήμέραν άγνωστη άπ' αύτήν έδώ τή γή

θά μέ πετάξει μακριά, ποιός ξέρει σέ ποιό μέρη!

*

* Έρμη τό δεινράκι του άφρησε

ό νοιάρης του τ' άηθόνι*

(* Έρμη τό σπινάκι μου άφρησε

ή νοιάρη μου ή χαρά.)

Ξέρω, γύναι σὲ δευροκόλαδα
τ' ἀγορεύωντα σέπει χέθνη...
(Μόνη νέκρα σὲ σπτάκι μου
στὲς γωνιές του ἢ συμφορά...)

Πῶδι τὸ πούλι ξανόχεται
τὸ δευροί περταί θλασάθρια,
(Στὴ Χαρά ἔχει τὸ σπτάκι μου
τὲς προεοῦδες του ἀνοχτές...)

Τὸ πούλι πηδαί χαρούμενο
στοῦ δευροῦ του τὰ κλωνάθρια.
(Ἡ Χαρά ἔχει δὲ φάνηκε.
Πότε θά φανεῖ; Ποτέ!...)

ΦΤΕΡΟΠΤΙΣΜΑΤΑ

Ἐρημωμένο, ἀνόστρο τοῦ ὕρου Σερτέμβρη βοάθρι.
Ἀστρατῆς λάμψη ἔκοισε τὸ σῆμπυχο σκατάθρι
κι ἀκούστηκε στὴ σιγαλιὰ βοωντῆ βαρεῖα, μεγάλη-
ἄνησυχη ἢ γαρούλια μου κερταί γιά τὸ μαργάθρι...

· Ηλι, · Ηλι, λαλά σαβαχθαλί;
 (Νιώθει ὁ θνητός τοῦ θάνατου τὸν πόνο).
 Κι ἔτσι μὲ αὐτὸ σβήνει ἡ γλυκεῖά φωνή
 καὶ γέρονει τὸ κεφάλι πρὸς τὸν ὄμο.

Συγνευασμένοι οἱ ἀπειριόκτικοι οὐρανοί,
 ἔ' ἀχνύροδα μαδοῦν ἔχει στὸ δόξιο.
 Σύμπασα ἡ Χρῆση γίνεσται, θρηνηϊ
 μὰ γέρονει, ὅπως Ἰβελίως, μπρὸς στὸ Νόμο...

Τὰ χεῖνια ἀγύριστα περνοῦν καὶ τῶρα
 ἀπὸ σταυροῦς ἐσπάρθη κάθε χόρα
 μ' ἀτάραχοι ψηλάθε οἱ Στυρωμένοι

στὰ πόδια τους θωραῖνε διακουσμένη
 μὰ Παναγία, μὰ Μαγδαληνή...
 · Ηλι, · Ηλι, λαλά σαβαχθαλί;

Μόνοι τὸ δόξιο πηγαίε καὶ φθάσαιε στὴν ἄσρη.
 Καὶ τῶρα, ἂν θά χαρίσαιε, θά μᾶς ἐνδνεὶ ὁ πόνος.
 — Σπῆξε τὸ χέρι δυνατὰ, μὰ κράτησε τὸ δάκρυ...
 Μόνος ἐγὼ τραβᾶω μπροστὰ κι ἐστὶ γυρίεις μόνος.
 — Πόσαιε πάντα πρόσαιε ποιὸς ἔπει ἂν κάποια μέρα
 μέ σταματήσει ἡ κόπωση καὶ μέ γυρίσει πῶτα.
 καὶ νεκρωμένος τότε πιά, γυρνώντας ἀπὸ πέρα,
 σὺν ἄσπρα ἀθάρτητα ζωῆς τὰ μάτια σου ἀντικρίσται;

Είπαι βαριά, πολύ βαριά, σά σύγνεφο ή άστη,
σύγνεφο γνωπωταινόν που βρίσκει άραξοβόδι,
πάνω άπ' τό ήσυχο χωριό κι άπ' τήν πολύβουη πόδη
μέ μιιά βροχούδα σιγαλή νά πει τό καρδιοχτύπι.

Νά ποτιστεί άπ' τό δάκρυ του και τό έξιμο περιβόδι,
τά παραθήρια νά χτυπεί κι άπ' τό τζάμι οι χτύποι
νά φέρουν μέσ στην κάμαρη τή μνήμη αύτου που λείπει
κι έτσι ή μιιά άστη νά σκορπεί και νά τήν νιάθουν όλοι.

Και πάει σ' όλα τά πρόσωπα και στέκεται σάν όχνα
και τά ματάκια ύγραίνουε και νιάθουε τά σπαλάκια
τών πόνου τό γλυκόταρο που φέρνει έκείνη ή άστη.

Κι είναι τά πάντα πένθιμα, τά πάντα λυπημένα
σπό καρδιοχτύπι που σκορπεί ή άστη αύτου που λείπει
κι είν' όλα γνώριμα και κλαϊν' τή άστη μου κι έμένα.

— Σ' εύχαριστώ, σ' εύχαριστώ, ώ έσυ που 'ρθες σέ μένα,
τ' όχρό τ' άπομνησήμερο κι έφυγες μέ τό βράδι,
παραστανά σάν τ' όνειρο, σάν τό φιλι θλιμένο
που έφυγες, φεύγοντας, σέ μένα για σημάδι.

Και γέμισες μέ μι' έσπερη γλυκύτητα τά ξένα
που ήταν για μένα πιά βραδιά κι άπ' τό σκοτάδι.
Και νιάθω άκόμα σήμερα, που σ' έχω πιά χαμένα,
άπ' τό κορμί μου νά περνά κάπου δικό σου χάδι.

Τι αύτό κι έγώ σ' άγάπησα και σ' άγαπώ και τώρα
τόσο γλυκά, όσο γλυκά μου χάρισε κι έσύ
τή δύναμή σου, τή χαρά, τή νύκτη σου στην όρα

που έβλεψε ό δελχτής άμεση στιγμή τήν ήδονή.

— Ό, έσύ που δέ μέ γνώριζες κι ήρθες σέ μέ, κι έγώ,
σά νά σέ γνώριζα άπό πριν, σέ θέλω και σέ νοσταλγώ.

Ἐνας σπασίκι μου ἴσχυται σὸ νοῦ μου κάθε βράδυ,
στὴ γειτονιά που ὑψώνεται μιὰ πλῆγτικιά ἐκκλησία,
που ζεῖ και που θνείρεται με τὴν ἀνησυχία
κάποιου ἐσηρημένου.

Πόσο βαθιά ἡ ἀνάμνηση στὴν ἄρα τῆ θλιμένη,
τὴν ἄρα που τὰ σὴνερα φωτοπεριχυμένα
ἀπὸ τὰ στερεὰ ἡλιοχρόματα πᾶν κι ἔρχονται σὲ ἔνερα
μὲ τὰ βαριά βαπόρια.

Μὲ τὰ βαπόρια που ἔρχονται κι ἀράζουν σὸ λιμάνι
κι ἀπὸ τὴν καρδιά μου χάβουνε του γυρισμοῦ τὸν πόθο
κι ἔσαν σὲ λίγο φεύγουνε πάντοτ' ἐγὼ τὰ νιόβια
χωρὶς ἐμέ νὰ φεύγουν.

Και μέσα στὴν ἀνάμνηση, που ἴσχυται κάθε βράδυ
του ἄσπερου σπινταῦ που εἶναι κοντὰ στὴν πλῆγτικιά ἐκκλησία
περνάει σὲ μιά ἀτέλειωτη και θλιβερὴ ἔπτασία
δὲ ἡ πελάκι ζωὴ μου.

— Τί νὰ ποῦμε, τί νὰ ποῦμε τοῦτη τῆ βαθιά στιγμή;
— Κοίτα ἐμέ τώρα που εἶμαι
σὴν τὸ δειλινὸ χλομή,
σὴν τὸ δειλινὸ που σβήνει τῆ μεγάλη ἀυτὴ στιγμή...

— Πέρα ἐκεῖ, κάπου σὴν κάμπου, πέφτει ἄλο τὸ φῶς θκιμπὸ,
φῶς που μοῦζει σὴν τὸν ἴσκιου,
κι ἀπὸ τῆ βαριά ψυχὴ μου βρίσκει
μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ κάμπου κάποιον ἴσκιου.

Και τὰ δέντρα ἔχουνε δέσει σὲ κλαδιά τους
τὴν καρδιά τους.

Κι ἔτσι, ἄς νὰ μὴν ἀποδείξει
ἀπὸ μέσα τους ἡ ἀυτὴ,
και τῆ νόχτα και τῆ μέρα
λένε κάποιου καρδιοχτύπι
σὴν ἄρα.

Κι ἀπὸ τὴν ψυχὴ μου βρίσκει
μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ κάμπου κάποιον ἴσκιου.

Ἡ ψυχὴ τοῦ κάμπου μένει
μέσ στὴν ἄρ' ἀυτῆ θλιμένη
κι ἔχει κλείσει ἄλους τὸς πόνους, ἀπὸ χρόνους,
ἄων τῶν πικρῶν καρδιῶν,
που τὰ βράδια με τὰ θάμνη
τῆς γρυκᾶνε πάντα οἱ κάμπου
κάτι θλιβερό νὰ λένε και νὰ κλάινε
πάντα ἀντάμα με τὸ κλάμα τῶν καρδιῶν
τῶν καρδιῶν.

ΦΘΙΝΟΠΡΙΝΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΑ

"Ονειρο γλυκό και ξένο
και παντοτινά χαμένο,
σε καρτώ στο νοῦ μου ἀκόμα
σάν τραντάκωλλο στο στήμα.
"Όταν πέρασε με πῆρες
κι ἄδες μου ἄνοιξες τίς θύρες
μέ το μαγικό κλειδί σου
τοῦ χαμένου παραδείσου.

Σάν πάντα τό φθινόπωρο και σήμερα ἔχει ρθεῖ.
μοιράζει τό χρυσάφι του, μοιράζει τό μαράκι,
και γύρω δέντρο, οὔτε κλαρί γλωρό δέ θά βρεθεῖ
γιά ἕνα πουλί, γιά μιὰ ψυχῆ, λιμένα τοῦ ν' ἀράζει.

Και νά, τό βράδυ κι ἡ βροχῆ τό τζάμι μου χτυπάει
σά μιὰ ἐρωμένη μου παλιά, μέσα στις τόσες ἄδες,
μά εἶν' ἡ ψυχῆ μου αἰσθαντική και ἔπει ν' ἀγαπάει
κάθε πού κλαίει μέσ στη ζωνή και τῆς βροχῆς τίς στάδες.

Κουβέτες μέσ στη σκοτεινιά, τοῦ ἀνέμου μοιρολόι,
ἄρες μεγάδες κι ἀδειανές και νοσταλγία τόση,
μά, στη γωνιά, καθίς χτυπᾷ τ' ἀδύτητο ποδὶ
θυμίζει τόσα πράγματα πού τὰ ἔχει πιά σκοτώσει.

Σάν πάντα τό φθινόπωρο και σήμερα ἔχει ρθεῖ.
Μοιράζει τό χρυσάφι του, μοιράζει τό μαράκι.
Πῶς νά μπορέσει μιὰ καρδιά κι αὐτή νά κρατηθεῖ
ὡς τὸν Ἄσπιδι πού θά ρθει, σάν πάγος πού δέ στᾶζει;

Τά χέρια μου, τὰ χέρια μου πόσο ήταν κουρασμένα!
 Είδαν πολλά νουάγια τῆς φαντασίας τὰ πλοῖα
 που ἀράξαν σέ μιάν ἔρημη γιά πάντα περῶλια
 μέ τό γιανό δεμένα και μέ μένα.

Ἡ μαρμαμένη μου καρδιά ἦρθε και γίγηξ' ἔνα
 μ' ἔ,τι τῆς ἔδινε προσή γιά τῆ μελαγχολία:
 μέ χλομασμένα πρόσωπα και μ' ἔβρουσα βιβλία
 ἀπό ποιητές που πόνεσαν γραμμένα.

Και ἔγρασα τούς στίχους μου που κάποτε εἶχ' ἀρχίσει·
 και ἦρου μου ἄν βασιλευς μιά δοξασμένη φύση,
 ἦταν σέ μένα ἀγνώριστη και ἕνη.

Μά ὁ στίχος μου ἔρεξε πηγῆ, πλῆγη και δόξα,
 κάτ' ἀπ' τὰ πόδινα ἀπτινά, σάν εἶδα ἀπόψε, τόξα
 τό θεῖο τό καλοκαίρι νά πεθαίνει...

Νά κι ὁ χειμῶνας που ἔχει φτάσει
 και σκοτεινιάζει πρῶν βραδιάσει,
 και σκοτεινιάζει μέσ στήν πλόγη,
 στή φύση και στή ζῶη μου ἄνη...

Νά και τό βράδι που ἔχει πόνει
 και κόβει τῆ ζωῆ στή μέση,
 και κόβει τῆ ζωῆ στή δίο
 μέ τό βοριά και μέ τό νότο.

Νά κι ἡ καρδιά μου που στή τζάκι
 θ' ἀράξει σάν τό καραβάκι,
 που ἀπό ταξίδια ἀραῖα φτάνει
 και ναυαγεί μέσ στή λιμάνι.

*

Ναυαγισμένοι πάλι στή τζάκι
 μέ τῆν καρδιά μας καραβάκι,
 πῶς θά μπορέσουμε ἑμεῖς τόρα,
 μέ τό βοριά και μέ τῆ πόρα,
 νά ξαναρχίσουμε τὰ ἴδια
 τῶν ἀναμνήσεων τὰ ταξίδια;